

Bondkrångel : Teckningar ur folklifvet

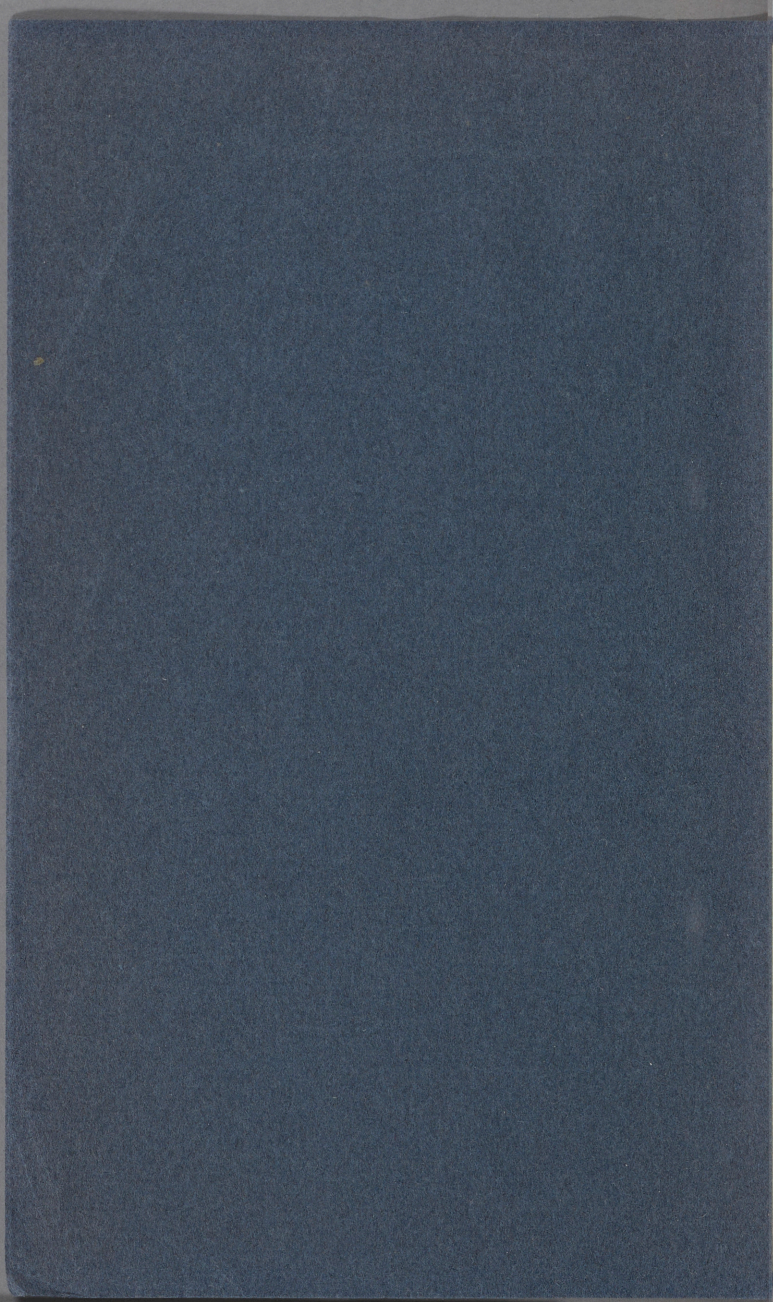
Ericson, Axel,

59 C Br.

ERICSON, Bondkrängel, 1899.
Roman. Sv. (Br.)

Roman
5 v.
(1 v.)
0

Bondkrängel

Teckningar ur folklifvet

af

Axel Ericson.

Helsingborg.

J. Gummessons Förlag.

Pris 25 öre.

Boonville

THE TOWN OF BOONVILLE

1850

BONDKRÅNGEL

TECKNINGAR UR FOLKLIFVET

AF

AXEL ERICSON

HELSINGBORG
J. GUMMESSONS FÖRLAG

BONDKRÄNGEL

TECKNINGAR ILL. FÖR KUNSKAP

AXEL ERICSON

Tryckt hos G. Gummesson, Helsingborg, 1899.

Jag kan ej glömma dig.

Jag kan ej glömma dig,
när dagen stilla randas.
Jag kan ej glömma dig,
när natten åter andas.

Jag kan ej glömma dig
i sommar'ns varma dagar.
Jag kan ej glömma dig
i skog och gröna hagar.

Jag kan ej glömma dig,
när jag för åskan fasar.
Jag kan ej glömma dig,
när nordanstormen rasar.

Jag kan ej glömma dig
på jagtens ädla nöjen.
Jag kan ej glömma dig
bland glada vänners löjen.

Jag kan ej glömma dig:
du är mitt allt i verlden.
Jag kan ej glömma dig
på långa lefnadsfärden.

Jag kan ej glömma dig,
om jag vill än så gerna.
Jag kan ej glömma dig:
du är min morgonstjerna.

Jag kan ej glömma dig:
du är den sol, som tjsar.
Jag kan ej glömma dig:
du ständigt mig berusar.

Jag kan ej glömma dig,
ej ens för bleka döden.
Jag kan ej glömma dig
i lifvets alla öden.

Vintervisa.

Till »henne».

Klara stjernor blicka,
blicka kalla ner
på min hulda flicka,
som står stum och ler.

Höge månen strålar
genom snömolns sky,
och han rosor målar
på min flickas hy.

Det försvunna idealet.

Natten kom, och vindens sus
genom träden ryste.
Taket i Allfaders hus
utaf stjernor lyste.

Månen i sin fulla glans
sken utöfver verlden.
Älfvors och najadérs dans
sväfvar öfver fjärden.

Betty i sin svarta drägt
stod vid höga linden,
och den lätta vestanflägt
smekte röda kinden.

Bettys vackra ögon blå
lyste milda, klara. —
Säg, kan jag ditt hjerta få,
sköna, underbara?

En salomonisk dom.

Hemmansegaren Ola Larsson och hans granne Nils Svensson stodo framför Pontius Pilatus.

Domaren ropade upp målet emellan bonden Ola Larsson i Baggamåla, svärande, och Nils Svensson, dersammastädes, käreande.

»Har svaranden skält på käranden?» frågade domaren.

»Nää», sade svaranden.

»Jo, de' har han», inföll käranden. »Härom dagen, när vi möttes, helsade han: 'Godä, din gris!'»

»Kan käranden bevisa det?» frågade domaren.

»Jaa.»

»Det blir det, vi få höra», sade domaren.

»Men, inföll svaranden, »hur kan en person, som ingen ära har, stämma en hederlig och ansedd människa för ärekränkning? Jag bara frågar.»

»En ärekränkning till», brummade käranden.

Domaren log först, men utropade sedan:

»Ola Larsson! Ni uppträder oskickligt inför sittande rätt.»

Nu gladdes käranden åt den skrapa, svaranden fick, och nu var det hans tur att le.

»Tyst!» befalde domaren. »Tiden tillåter intet prat. — Vittnet Alfred Jönsson må träda fram!»

Alfred Jönsson stöflade fram till skrancket. När han aflagt eden, frågade domaren:

»Vet ni något om den här affären?»

»Jaa.»

»Nåh, hvad vet ni då?»

»Go' da', din gris!»

»Hut! Skäll inte, din drummel!» röt domaren.

Vittnet darrade.

»Ja' mente inte nådi, domaren.»

»Hvem menade ni då?»

»Ja' mente Ola Larsson.»

»Då skälde ni således på honom?»

»Nää, de' va' han, som skälde så på Nils Svensson.»

»Jaså. Hur sade han?»

»Go' da', din gris!»

»Ja, så var det. Men kan vittnet upplysa, om käranden har någon gris?»

»Jo, de' har han: en fet och dugtig gris.»

Domaren log.

»Befann sig kärandens gris i närheten, när ni mötte svaranden?»

»Ja, Nils Svensson och ja' ledde grisen, när vi mötte Ola Larsson.»

»Kan ni afgöra, om Ola Larsson helsade på grisen eller skälde på Nils Svensson?»

»Ja' kan inte så noga veta. Han tittade på både grisen och på Nils Svensson.»

»Då vet ni inte, hvilken af dem orden gälde?»

»Nää.»

»Skall vittnet ha betalning?»

»Nää, Nils Svensson har spenderat så bra, att ja' ska' inte ha nå'n ersättning.»

»Det var hederligt! Nu kan vittnet afträda.»

Nils Svensson var inte särdeles nöjd med sakens utgång. Han glodde ilsket på sin motpart och sade:

»De' va' mej han mente och inte grisen; och får ja' inte rätt här, så går ja' till hof-rätten.»

Svaranden skrattade.

Nils Svensson talade åter:

»Ja' vet väl, hur det hänger ihop. Domare och nämnd ta' mutor.»

Domaren kunde ej längre tåla. Han utropade:

»Käranden är skyldig att träda i häkte för sina smädelser mot sittande rätt. Eller hur tyckes er?» frågade han nämndemännen.

Nämnden instämde.

Då blef Nils Svensson het om öronen, och han föll till bönboken:

»Ja' öfverlemnar målet, bara ja' slipper kurran.»

Och för att väcka medlidande, lipade han litet smått.

»Gå er väg!» sade domaren.

Parterna gingo ut. Käranden var sorgen, men svaranden var munter och triumferande.

Något senare möttes de utanför gästgivargården, och då sade Ola Larsson försmädligt:

»Du fick på trynet, gris!»

Nils Svensson såg sig omkring efter vittnen, men ingen fanns i närheten, hvarför han gick in i gästrummet för att skölja ner förtreten med ett glas öl.

I rättens utslag ålades Nils Svensson att ersätta svaranden med tjugo fem kronor och att i rättegångskostnader utgifva tjugo fem kronor. Således kostade honom grishistorien femtio kronor.

Nils Svensson tappade dock inte kuraget. Han beslöt att taga revanche af sin antagonist. Tillfället dertill tycktes honom passande, när han mötte Ola Larsson med en hund i sitt sällskap, jemte en käring, dugande till vittne. Han visste nemligen, att käringen ej vågade svärja falskt.

Nils Svensson helsade:

»Go' da', din hund!»

Men Ola Larsson var så full af fan, att han förstod Svenssons arga list, och han lag-sökte inte.

Då Nils Svensson fann, att hans list misslyckats, blef han så förtretad, att han gick bort och hängde sig.

När Ola Larsson fick veta detta, sade han:

»Nu fick fan en fet stek.»

Trätöfröet.

Nilla i Björkefall var ett trätöfrö emellan tvenne kärleksdruckne enkemän. Begge voro femtio år gamle; och i Björkefall bodde de, och rike voro de och — snåle.

Föremålet för deras ömma låga var fyrtio år; och enka var hon, och rik var hon och — snål.

»Snålheten är ingen last», sade församlingens klockare i våras, när han skref en friareannons åt Nilla i Björkefall. Annonsen lydte visst så här:

»Ärade herrar!

En ung och rik enka söker, på detta ej ovanliga sätt, en make i stället för den käre döde. Fastän hon är egarinna af fyra tusen kronor och en gård, för hon ett indraget lefnadssätt. Den, som ej är snål och sparsam, behöfver ej besvära sig. Svar jemte fotografi emotses. — Skämt undanbedes!

NILLA, Björkefall, p. r.»

Nilla tyckte, att »den käre döde» borde öfverstrykas.

»Har du inte honom i kärt minne?» sporde klockaren.

»Jo; men i alla fall bör han öfverstrykas.»

Klockaren strök öfver »den käre döde», och Nilla skickade strax brevet med posten. Klockaren fick tio öre för sitt besvär med att skriva annonsen, och då kom han till den öfvertygelsen, att snålheten verkligen var en last. Han beslöt, att aldrig mer skriva friareannonser åt snåla enkor.

Klockaren gick emellertid bort till Håkan Enkelin, en af dem, som svärmade för Nilla, och omtalade, att han skrivit en friareannons åt henne.

»Hon vill således gifta om sig?» frågade Enkelin.

»Ja, gerna; men en snål gubbe vill hon ha till make.»

»En snål?»

»Jaha.»

»Snål ä' ja', de' har du nog hört omtalas.»

»Ja, många gånger till och med.»

»Skulle de' vara lönt för mej att fria till Nilla?»

»Ja, förvisso; annonsen var stäld blott till dej.»

»Åh tusan!»

»Nilla sade sjelf, att hon med annonsen skulle tända kärlekens gnista i ditt hjerta.»

»De' har hon gjort för längese'n, Gud ske lof! Men den här nyheten är värd en femma. Se här!»

Han framtog en femkronosedel och lernade klockaren, hvilken bugade sig djupt.

»Tack så mycket, Håkan Enkelin! Adjö!»

Klockaren gick till den andre enklingen, som svärmade för Nilla. Ola Enkeström var hans namn.

»Ja' kan helsa från Nilla», sade klockaren, när han kommit inom dörren.

»Från Nilla?» utropade Enkeström och rusade upp från sängen, hvori han legat uti älskogstankar.

»Ja, just från Nilla», fortsatte klockaren med hemlighetsfull min. »Hon älskar dej. Du skall gå till henne i eftermiddag, sade hon.»

»Sa' hon de'?»

»Ja, det sade hon. Och hon väntar dej. Hennes hjerta säger, att hon inte förgäfvets älskar dej.»

När den snåle Enkeström hörde detta, dansade han och sjöng:

“De' ä' ingen villa:
ja' ä' gla' vid Nilla.
De' kan ej bli illa.
Hva' sä'r Nilla lilla?”

När han slutat sade han, att han var den lyckligaste bland dödlige.

»Det är du», inföll klockaren.

»Ja, den här nyheten är värd tio kronor», sade Enkeström.

Klockaren ljusnade upp.

»Tackar! Enkeström är verkligen inte snål», sade han, när han emottog sedeln.

»Snål!» utropade Enkeström. »Nää, de' kan ingen säja om mej.»

»Visst inte», medgaf klockaren; men ja' vet en, som är snål.»

»Håkan Enkelin?» frågade Enkeström.

«Ja, just han. Det är en dålig person.»

»Ja, en usel person», ifylde Enkeström.

Klockaren öfverflödade af tacksägelse, när han gick.

»Tre individers kärlek har inbragt mig femton kronor och tio öre. Folk påstår, att man ej kan lefva af kärlek. Det är fel. Ja' kan bevisa folk motsatsen. Enkeströms och Enkelins kärlek skall nog inbringa mej mycket pengar ännu. Nilla är snålast. Henne skall jag minnas.»

Så långt var han hunnen i sin tankegång, när han spratt till vid helsningen:

»Tack för förr i da'! — Skrämda ja' er?» tillade den helsande.

»Jaså, det är Enkelin. Hvert gäller resan?»

»Ja' ska' helsa på Nilla.»

»Lycka till!» sade klockaren och gick vidare.

Läsaren vill antagligen följa Enkelin på hans giljarefärd.

»Go' da'! Ä' ja' välkommen, Nilla?» frågade Enkelin, när han inträdde i sin tillbedas bostad.

Nilla skrattade och sade, att han alltid var välkommen. Och hon satte kaffekokaren på elden, som en bekräftelse derpå.

»Ä' de' inte tråkigt att vara utan man?»
frågade Enkelin.

»Ah, inte precis!» svarade Nilla och log.
»Så alldeles utan ä' ja' inte. Drängen ä' all-
deles galen i mej, och ja' tycker bra om ho-
nom, förstås, ty han ä' en ståtlig pojke.»

Enkelin började känna svartsjukan. Han
satt länge tyst, men till slut sade han:

»Hur gammal ä' drängen?»

»Blott tjugo år.»

»Då passar han inte för dej, Nilla. Du
ä' gammal nog att vara mor åt honom.»

»Ja, de' ä' nog sannt; men de' ä' så, att
han ä' gla' vid mej.»

»Ja' ska' fråga dej om något, Nilla, om
du vill lyssna.»

»Ja' spetsar öronen», svarade Nilla och
skrattade.

»Vill du följa mej till altaret?» frågade
Enkelin långsamt och högtidligt.

»De' ä' en fråga, som ja' inte genast kan
besvara», svarade Nilla segerstolt.

»Men du har ju sagt till klockaren, att
du ä' gla' vid mej.»

»De' har ja' aldri' i lefvande lifvet sagt»,
utropade Nilla ond.

»Och ja', min dumme fan, som gaf kloc-
karen en hel femma», tänkte Enkelin.

»Go' da'! Kanske ja' stör?» ljöd det i
detsamma.

Nilla och Enkelin sågo mot dörren.

»Jaså, de' ä' Enkeström, som ä' ute och
går», sade Nilla. »Sätt dej ner!» tillade hon.

»Tack!» sade Enkeström och blickade liksom litet svartsjukt på Enkelin.

Kaffekokaren begynnade att koka öfver i köket, och Nilla skyndade ut.

»Hva' har du för ärende till Nilla i da'?» frågade Enkelin och såg argt på sin rival.

»De' rör dej inte», skrek Enkeström.

»Du behöfver, ta' mej fan, inte säja't; ja' vet nog, hva' ärende du har.»

»Du?»

»Ja, just ja'. Du tänker fria.»

»Hur vet du de'?»

»Ja' vet allt, ser du; men fria du, de' har du ingenting för. Ja' har redan friat», skrek Enkelin.

»Ja, fria, de' kan nog hvem som helst göra; men att få ja, de' ä' en annan fråga», svarade Enkeström hånande.

»Ja' har fått ja i da'» sade Enkelin sakta för att inte Nilla skulle höra det.

»Du, din gris?»

»Ah hut!»

»Hva' fan?»

»Håll käft!»

I detsamma kom Nilla in med kaffebrickan, med servis för tre personer.

»Enkeström och Enkelin! Varen så go'e och sätten er fram!» bjöd Nilla.

Ingen af dem rörde sig.

»Kaffet svalnar. Sätten er fram!» uppmanade Nilla ånyo.

Då satte sig rivalerna till bordet — vid hvar sin ända, naturligtvis; de ville lägga så stort afstånd som möjligt emellan sig.

Enkeström lade två sockerbitar i kaffet. Nilla värseblef det och kunde inte tuga.

»De' va' snålt gjordt», sade hon. »Gör du så der hemma?»

Enkeström blef blek. Enkelin skrattade och gaf Nilla en uppmuntrande blick.

»Ja' kan undra, hva' ärende du har», sade Nilla, adresserande sig till Enkeström.

»Ja' har hört säjas, att du har en ko till salu, och ja' gick hit för att köpa henne», utlät sig Enkeström.

»Ditt ärende gäller nog Nilla sjelf i egen hög person», skrattade Enkelin.

Nilla blef röd i synen som ett kopparkrus, och hon skyndade sig att hälla brännvin i glaset.

»Ta'n er hvar sin gök!» sade hon och föregick sjelf med godt exempel.

»Tack, Nilla!» sade hennes begge beundrare med en mun.

Göken gaf Enkeström litet mod i bröstet, och han beslöt att tillfråga Nilla om det, som mest låg honom om hjertat.

»Hör på, Nilla! Har Enkelin friat?» frågade han.

»Ja», svarade Nilla och skrattade.

»Och har han fått ja?» frågade Enkeström med darrande röst.

»Ja», sade Nilla åter och log försmädligt.

Enkeström blef svart i ansigtet af ilska, och han reste sig och röt:

»Himmel och helvetel! Fan ska' ta' dej, Enkelin.» Och Enkeström kastade kaffeflaskan rakt i hufvudet på Enkelin. Denne blef

skållad som en gris och skrek lika högljudt som en sådan.

Nilla placerade sina tjocka fingrar i sina öron.

Det dröjde inte så särdeles länge, förrän de begge rivalerna lägo på golvet, försökande att örfila upp hvarandra af hjertans lust. I kalabaliken förlorade Enkelin allt sitt hår, så att det präktigaste månsken rådde, hvarst nyss förut urskogen stått.

(Några dagar efter denna händelse sålde Enkeström ett helt skålpund präktig svinborst till en skomakare. Läsaren gissar nog, hvarifrån han erhållit det.)

Nilla lyckades emellertid inte att afstyra slagsmålet, hvarföre hon sprang bort till sin dräng, som gick och plöjde.

»Kan du tänka dej, Pelle, de slåss der hemma», skrek hon.

»Hvilka?» frågade Pelle och stannade oxarne.

»De' ä' Enkeström och Enkelin, som slåss», upplyste Nilla.

»Låt dem slåss!» tillrådde Pelle torrt.

»Men de förderfva all min egendom», lipade Nilla.

»Nilla», sade Pelle, »du känner ordspråket: *när tjufvarne slåss, får bonden igen sin ko*, eller med andra ord: när Enkeström och Enkelin slåss, får ja' igen min egen dyra Nilla.»

»Pelle», skrek Nilla, »ä' de' möjligt?»

»Ja, Nilla, ja' ä' gla' vid dej.»

»Åh, Pelle, så lycklig du gör mej, arma, syndiga människa!»

Hon tog Pelle om halsen, och paret satte sig på åkerrenen.

»Ja' kan tala om, att de ha friat länge», sade Nilla.

»Har någon af dem fått gynnsamt svar?» frågade Pelle ängsligt.

»De ha inte något hopp, de' vet du väl, Pelle. De fingo hvar sin korg och hvar sin brännvinsgök, och se'n begynnte de att slåss.»

»En brännvinsgök skulle ja' tycka om», sade Pelle och slickade sig om munnen.

Nilla gaf honom många gökar; kyssar var det egentligen, men Pelle kallade dem gökar, förmodligen därför att Nilla luktade brännvin.

I detsamma gick Enkelin förbi de båda älskande. Han var bedröflig att skåda, illa tilltygad som han var. Hans kropp bar tydliga spår efter Enkeströms handfasthet. Han sände Nilla en lång blick och mumlade:

»Slyna, gift dej me' drängen! Han ä' go' nog åt dej, *orm, harpa, himlanöt, falskhetens näste, listens drottning, bedragerska, arma, eländiga fä!*»

Enkelin utslungade denna mängd oqvädinsord med sällsynt kraft, och så gick han vidare, strykande månlandskapet med handen.

Nilla och Pelle hörde och sågo ingenting. Märkvärdigt hvad kärleken kan göra folk blindt! Två af kärleken angripna människor bry sig inte om eller märka inte sjelfva solens nedgång.

För Pelle och Nilla var något fasansfullt på färde. Detta fasansfulla hängde öfver dem som ett hiskligt damoklessvärd.

Oxarne tyckte, att de inte kunde lefva på Pelles och Nillas kärlek och lycka, hvarföre de traskade in på grannens vinterrågfält, der de snart funno sig må bra och trifvas godt.

Men det fanns en, som ej med blida ögon åsåg oxarnes kalas. Det var grannen, som rådde om rågfältet. Han anskaffade två män som vittnen, och så ledde han Nillas oxar in i sitt eget fähus. Derefter fattade han beslutet, att tillika med vittnena gå till Nilla och begära ersättning för den gjorda skadan.

Sagdt och gjordt. De gingo mot Nillas gård, och ödet fogade så, att de träffade Pelle och Nilla på åkerrenen.

»Se der!» sade Knölen (detta var öknamnet på Nillas granne), »de se fina ut, begge två».

»Ja, snygga», inföllo vittnena.

»Hör du, Nilla», skrek Knölen, »du ska' ta' reda på dina oxar!»

Tillbaka från sin himmelsfärd kom Nilla först.

Hon frågade på ren svenska:

»Hva' fan vilja ni?»

»Inte så häftigt, Nilla!» utropade Knölen.

»Dina oxar ha ätit upp all min vinterråg, och ja' vill ha ersättning. — Får ja' tala med dej afsides?» tillade han och tittade mildt på Nilla.

Nilla följde honom bort, och de satte sig i skuggan af en lind.

Pelle såg långt efter dem, och han började känna svartsjukans qual.

»Nilla, ja' älskar dej», sade Knölen, »och vill du bli min hustru, så ska' ja' inte ta' nå't i skade-ersättning».

»Ä' du galen?» skrek Nilla. »Du ä' ju gift!»

»Inte numera», svarade Knölen muntert. »Min gumma dog i natt.»

»Herre, min skapare!» ropade Nilla och slog ihop händerna.

»Ja' har inte ännu låtit ringa för henne, och nu kan du väl begripa, att du ä' tvungen att ta' mej.»

Nilla dolde ansigtet i händerna. Hon insåg, att han hade rätt. Hon var lika dumt okunnig som annat folk i Björkefall.

»Om du vill, så förlofva vi oss genast», sade Knölen och tog Nilla om lifvet.

»Pelle ser oss», hviskade Nilla.

»Låt honom se!» sade Knölen.

Pelle skickade Nilla och Knölen svartsjuka blickar. Vittnena hade gått. De tyckte förmodligen, att de voro öfverflödiga.

»Vill du som ja', Nilla», sade Knölen, »så insända vi redan i dag vår förlofningsannons till tidningen».

»Ja, de' ä' väl bäst så», svarade Nilla undergifvet.

»Då kan du skicka Pelle efter oxarne, så går ja' me' dej hem.»

»Pelle», skrek Nilla, »gå efter oxarne!»

Pelle glodde ilsket och röt:

»Ja' gör så fan heller.»

När Nilla och Knölen inträdde i stugan, förvånades de öfver det kaos, som rådde der. I sjelfva verket var Enkeströms och Enkelins tummelplats gräslig att skåda.

»Har du slagtat suggan i da'?» frågade Knölen.

»Nää, inte ännu», svarade Nilla. Derpå berättade hon om de begge enkemännens fruktansvärda strid.

»Du hade väl lofvat någon af dem äkten-skap», sade Knölen ängsligt.

»Nää», sade Nilla, »de' har ja' visst inte. Enkelin och ja' narrades lite' me' Enkeström, de' ä' allt ihop.»

Knölen skrattade hjertligt, fastän han nyss blifvit enkeman.

»Ja' ska' bjuda på en sup», sade Nilla och tog fram brännvinsflaskan. »En sup ska' nog lisa enkemanssorgen.»

»Ja' har ingen sorg», skrattade Knölen. »Adjö me' de' spöket!»

»Ja, de' va' ett as», interfolierade Nilla och fylde två glas. »Skål, fästeman!»

»Skål, fästemö!»

Och brännvinet försvann uti två svarta halsar.

»Tack, Nilla! De va' godt, du. De' tar bort enkemanssorgen, du, om ja' hade någon. Men nu vill ja' kyssa dej, Nilla.»

»Nää, du, vi ska' först skrifva förlofnings-
annonsen.»

»Ja, de' ä' rätt. Ro hit me' bläck och
papper!»

Det begärda framskaffades, och Knölen
skref:

Förlofvade:

OLA HÅKANSSON,
PERNILLA JÖNSSON,
Björkefall.

»I annonsen heter du Ola Håkansson,
men ditt vanligaste namn är dock Knölen»,
skrattade Nilla.

»Skäll ej, fästemö!» sade Knölen. »Vill
du bli värdinna, när ja' ska' begrafva gum-
man?»

I detsamma kom Pelle in, resfärdig, med
sin kappsäck stoppad. Han röt:

»Hit me' min lön, din djefla kona!»

Nilla visste, att Pelle inte var att leka
med, och hon gaf honom strax hans lön.
Pelle slog dörren hårdt igen efter sig, och
ute på trappan sparkade han till katten.

»Nilla, du har förvridit hufvudet på alla
karlar i Björkefall», skämtade Knölen. »Ska'
ja' räkna upp dina arma offer, kanske? Pelle,
Enkeström, Enkelin och ja'. De' ä' nog flere,
om man hade reda på dem. Klockaren ä'
kanske kär i dej; han har varit här många
gångar den senaste tiden. Gissar ja' rätt?»

»Ja, du har rätt», skrattade Nilla. »Ja'
begriper inte, hur ja' kan ha ett så dråpligt
manfolkatycke.»

»Ja' kan inte stanna här längre nu», sade Knölen. »Ja' måste gå till kyrkbyn och låta ringa för gumman.»

»Hade du gjort de' förut, så hade ja' aldri' blifvit din sali' hustrus efterträderska», sade Nilla.

»Tacka fan för de'!» sade Knölen; »du ä' gla' vid mej, de' vet ja'».

»Och vid Pelle», tänkte Nilla.

Enkelin satt i sin stuga, smörjande mållandskapet med bomolja och tänkande uppå hämnd. Enkeström vågade han sig visserligen inte på, men så skulle Nilla och Pelle drabbas af hans hämnd så mycket svårare. Men på hvad sätt skulle han gå till väga? Jo, nu fick han en idé. Han skulle i tidningen införa en förlofningsannons åt dem. Sagdt och gjordt. Enkelin skref annonsen och sände den med posten samma dag.

Samtidigt satt Enkeström i sin boning, tänkande på hämnd. Visserligen hade han spöat Enkelin och afdragit dennes hufvudhår, hvilket han sålt som svinborst och fått betalning för, men det var inte nog. Han önskade utkräfva en fullständigare hämnd. Enkelin hade friat och fått ja. Enkeström hade sjelf hört det af Nillas egen mun, hvarföre det således måste vara sanning. Men han

skulle grundligt hämnas. Han skulle införa en förlofningsannons åt dem. Handlingen följde omedelbart på beslutet. Enkeström skref annonsen och sände den i väg samma dag.

»Vid det här laget», tänkte klockaren, »har Enkeström friat och fått ja, det är ja' förvissad om. Derfor bör ja' på något sätt visa min tacksamhet för de tio kronor, ja' erhållit. Naturligtvis vända de sej till mej med begäran, att skrifva förlofningsannonsen. Ja' ta'r, min sann, och skrifer den med det samma, så får ja' säkerligen tio kronor till af Enkeström, ty han är en hedersgubbe.»

Klockaren skref förlofningsannonsen och sände den genast åstad.

Dagen derefter helsade Knölen på hos Nilla.

»Kan ja' få likkistan, som ble' för liten åt gubben din?» frågade han.

»Ja' tänkte bruka den sjelf», sade Nilla.

»Du skojar, Nilla; du tänker väl inte kola vippen så snart? Du ska' ju bli min gumma. Ja' har redan skickat in förlofningsannonsen.»

»Ja' tror inte, att ja' kan bli din hustru», yttrade Nilla. »Då får ja' inte vara i fred för din förra gumma. Ja' har sett hennes vålnad i natt. Hon spökar här.»

»Du behöfver inte vara rädd för henne», svarade Knölen. »Hon kommer, ta' mej fan, nog att ligga stilla.»

»Ja, bara begrafningen är öfver, så kanske hon lugnar sej», sade Nilla. »Du får kistan, naturligtvis.»

»Tack!» sade Knölen. »Ja' frågade dej i går, om du ville bli värdinna i mitt hus på begrafningsdagen. Vill du lofva mej de'?»

»Ja, de' lofvar ja'. Pelle afbröt mej i går. Har du sett honom se'n?»

»Nej, fy fan!» svarade Knölen torrt.

Några dagar derefter erhöll Nilla tidningen, som innehöll hennes förlofningsannons. Hon påtog sig glasögonen, ty hon kunde inte läsa utan dylika, och koxade på tidningens spalter. Hon läste annonsen, som Knölen skrifvit. Men, tänk så harmligt! Nedanförlästes också hennes namn.

Förlofvade:

PER LARSSON,
PERNILLA JÖNSSON,
Björkefall.

»De' ä' Pelle, den djefvulen, som har utan mitt lof satt in förlofningsannonsen», tänkte Nilla och läste vidare.

Förlofvade:
HÅKAN ENKELIN,
PERNILLA JÖNSSON,
Björkefall.

»Åh i helvete!» svor Nilla. Hon läste vidare.

Förlofvade:
OLA ENKESTRÖM,
PERNILLA JÖNSSON,
Björkefall.

När Nilla läst annoserna, utbrast hon i raseri. Hon svor öfver de förbannade manfolken, som voro så förbannadt dumme, att de bums satte in förlofningsannonser, bara man blinkade åt dem.

Samma dag tog Knölen tidningen med belåten min och började läsa; men strax kulminerade hans vrede i ett afgrundsligt:
»Förbannade mara!»

Enkelin strök månlandskapet med handen, och med skadeglad min började han att läsa. Han slängde dock genast bort tidningen och svor:

»Dra' åt helvete!»

Enkeström slukade först tidningens innehåll med stort intresse och med den gladaste min i världen. Men all glädje har nödvändigtvis en ända. Höststormen for hastigt öfver Enkeströms ansigte, och han svor:

»De' va' fan!»

Pelle hade fått tienst i en gård, helt nära Björkefall, och der hade han blifvit förälskad i en söt flicka, som var både yngre och skönare än Nilla.

Pelle var en handlingens man. Han hade redan förklarad sin kärlek för det nya föremålet och från hennes läppar erhållit underrättelsen, att hon älskade honom. Nu fogade ödet så, att Pelles nya utvalda råkade läsa förlofningsannonsen, och, likt en hämnande gudinna, lemnade hon stum Pelle tidningen. Pelle läste och svor:

»Måtte satan ta' Nilla!»

I Björkefall blef en stor skandal. Nillas rykte, som inte var så särdeles godt förut, blef skamfiladt och kastadt i smutsen.

Knölen's slägtingar voro rosenrasande. De tyckte, att han dragit stor skam öfver släkten. Att gå åstad och förlofva sig, innan den döda var begrafven, var ett oförlåtligt lättsinne. Men när de bannade Knölen derfor, svarade han:

»När min gumma dog tänkte ja' genast på Nilla. Hon passade, att bli min hustrus efterträderska, och ja' friade till henne, innan ja' lät ringa för den döda.»

»Om du endast hade friat», svarade slägtingarne, »hade det inte varit så stor skam; men nu förlofvade du ju dig, din tosing, och det veta sju kyrksocknar.»

Knölen tyckte, att de voro näsvisse och att de ej hade med hans frieri att göra.

Presten reste upp till Nilla och förehöll henne hennes syndiga lefverne. Men Nilla morskade sig. Hon sade, att hennes lefverne inte anginge fåraklipparen. Han borde vara nöjd med att få klippa de andra fåren, tyckte hon.

Förunderliga äro ödets skickelser. Nillas friare kommo. En i sänder, förstås. De hade, troligtvis, inte kunnat gå i hvarandras sällskap. De hade då lätt kunnat skalpera hvarandra. Enkelin var lycklig i det fället. Han hade inte qvar ett enda hårstrå på sin hjessa. Och när han stod ansigte mot ansigte med sina rivaler, strök han månlandskapet med handen och blängde ilsket på Enkeström.

Det var en tur i olyckan, att presten vid det tillfället var hos Nilla; eljest hade nog ett förfärligt upptråde gått af stapeln.

Pelle var der också. Hans nya fästmö hade slagit upp för annonsens skull. Och nu stod han åter ensam och öfvergifven här i verlden.

Enkeström talade:

»När vår förlofning har stått i tidningen,

kan du väl inte neka, att följa mej till altaret. Hör du de', Nilla?»

Knölen, Enkelin och Pelle yttrade ungefär detsamma.

Nilla kunde, förstås, inte äkta mer än en, och hon föreslog, att hennes värde tillbedjare skulle draga lott om henne.

»De' va' ett bra sätt att lösa knuten», tyckte de trenne tillbedjarne. Men Knölen menade, att han inte ville spela om sin egen egendom.

Då sade Nilla, att han inte hade mera rätt till henne än hennes öfrige tillbedjare. Presten tyckte, att det var alltför lättsinnigt.

Nilla genomdref dock sin vilja. Friarne skulle draga lott om henne.

Hvar och en af hennes tillbedjare skref sitt namn på en lapp, som hoprullades, hvar efter lapparne blandades i ett fat.

Nilla grep efter och tog upp första bästa namnsedel, som var till hands. Den befanns vara Enkelins.

Då strök Enkelin månlandskapet med handen och prisade sig lycklig.

Nilla sade sig vara belåten.

Knölen svor.

Sammaledes gjorde Enkeström.

Ur Pelles mun flödade förbannelser.

Men presten höll en dundrande straffpredikan för sällskapet.

Nämndeman för en natt.

En i penningknipa varande bonde, med en räf bakom örat, inträdde till den rike hemmansegaren Lasse Jönsson.

»Go' da', herr nämndeman!» helsade han, när han kommit inom dörren.

Lasse satt vid dörren och värmdde sig. Han reste sig upp och stirrade förvånad på den inträdande.

»Nämndeman! Hur kan du kalla mej så, Bengt Andersson?»

»Hå, kors! Du ä' ju nyvald nämndeman, vet ja'.»

»Hva' säger du?» sade Lasse. »Ä' de sanning?»

»Du vet väl, att de' varit nämndemansval i da'», svarade Bengt långsamt.

»Ja, ja' vet.»

»Då vet väl nämndemanne, att ja' talar sanning!»

»Ja, ja' tror. Ja' har anat de' hela dagen. Britta, kom hit! Nu ä' du nämndemansmor, Britta. Har du någonsin kunnat drömma om någonting dylikt?»

Britta kom inspringande från köket.

»De' ä' väl aldri' möjligt?» skrek hon.

»Jo, de' ä' sanning», sade Lasse.

»De' ä' sannt», intygade Bengt.

»Hurrah!» skrek Britta. »De' hade ja' verkligen inte kunnat drömma om. Nu ä' du väl glaer, Lasse?»

»Visst i helsike ä' ja' glaer», svarade denne och hoppade som en galning omkring på golvet.

»Hör du, Britta», skrek han till slut, »har du nå't kaffe? Bengt ska' ha en gök för den goda nyheten.»

»Ja, nog ska' de' bli kaffe och de' i rap-pet ändå», svarade Britta sjelfbelåtet och sprang ut i köket.

Bengt satt tyst och betraktade det värda parets hejdlösa glädjeutbrott; han smilade och klädde räfven bakom örat.

När Britta gått ut i köket, sade han:

»Skulle nämndemannen vilja göra mej en tjänst?»

»Jo, pina dö! Nu ä' ja nämndeman, och en sådan förmår mycke'.»

Den nybakade nämndemannen slog näfven i bordet, liksom för att ge bekräftelse åt sina ord.

Bengt klädde åter räfven bakom örat och fortsatte:

»Ja' behöfver ert namn på en lånehand-ling. Om nämndemannen ville besvara sej me' att sätta dit sitt namn, vore ja' tacksam. De' ä' blott en bagatell, åtta hundra kronor, som ja' behöfver för närvarande. Och om nämndemannen . . .»

»Hít me' lånehandlingen!» afbröt Lasse.
 »Ja' ä' inte den, som nekar, när de' ä' fråga
 om en småsak.»

Bengt Anderssons ansigte drogs till ett
 bredt grin. Nu hade han nått sitt mål. Det
 var inte så synnerligt lätt att locka folk att
 skrifu på, det visste han sedan gammalt.
 Detta var en lätt seger. Han kunde med den
 romerske fältherren utropa: »jag kom, jag
 såg, jag segrade!»

Bengt lade lånehandlingen på bordet.

»De' ä' min bror», sade han, »som ä' den
 andre borgesmannen. Nämndemannen har
 väl inte något emot honom?»

»Inte alls», svarade denne och skref sitt
 namn med långa, räta streck, som han bru-
 kade göra.

När Bengt fått sitt ärende uträttadt, blef
 han inte gammal hos Lasse.

När denne invände, att han skulle vänta
 på kaffet, förklarade Bengt, att han inte hade
 tid; och så gratulerade han den nye nämnde-
 mannen, klädde räfven bakom örat och gick.

När han gått, kom Britta in med kaffe-
 brickan.

»Nu få vi dricka vårt kaffe sjelf», sade
 Lasse.

Den nye nämndemannen drack gökar
 och sjöng:

«Tjo hej, tra la la la,
 nu är jag nämndeman vorden,
 den lyckligaste på jorden,
 tjo hej, tra la la la!»

“Skål för den nye nämndemannen!” skrek Britta och tömde sin gök i botten.

“De’ kan man kalla karlatag“, sade Lasse och sjöng åter:

“Tjo hej, tra la la la,
nu reser jag ästa’
till ärans ljusa höjder
med idel glans och fröjder;
tjo hej, tra la la la,
nu reser jag ästa!”

Derefter började Britta att sjunga:

“Tjo hej, tra la la lej,
nu vill ja’ följa dej!
Nämndeman, du stora,
jag vill dig ej förlora.
Tjo hej, tra la la lej,
nu vill jag följa dej!”

Lasse tittade förvånad på Britta, som om han sett en uppenbarelse. Det var första gång, han hörde Britta sjunga.

“Fan så väl du sjunger!“ utropade han. “Men lyssna nu, Britta, så ska’ du få höra! Och Lasse sjöng:

“Mitt nämndemanskalas
blir prima gubevars!
Vin och sofvelpastejer
serveras af lakejer.
Mitt nämndemanskalas
blir prima, gubevars!”

“Hurrah!“ skrek Britta och slog ihop träskorna. “Du sjunger som en klockare, fastän du ä’ bara nämndeman.“

Lasse blef smickrad, och han lät åter höra sin kraxande stämma:

“Jag är satan så förmögen.
 Jag blir bror med hela högen:
 nämndemän och domare,
 jurister och åklagare.
 Stor är äran, som mig möter,
 och det tåls, att jag den blöter
 uti öl och brännevin. —
 Jag är nöjd med lotten min.“

Britta skuttade som en vansinnig omkring i rummet. Den häftiga glädjen höll på att taga lifvet af henne.

“Är du inte nöjd nu“, ropade hon, “så blir du väl aldrig nöjd“.

“Jag är nöjder och glad;
 nu reser jag åstad“,

gnolade Lasse, men tystnade strax.

“Fy tusan!“ utropade han. “Ja’ är hes; ja’ kan inte sjunga mer.“

“Klara strupen med lite’ renadt!“ uppmanade Britta muntert och tömde sjelf ett glas.

Lasse följde rådet och renade sin strupe med tiodubbelt renadt; men han lyckades inte sjunga ändå, och något roligt skulle han väl ha.

“Hör du, Britta“, sade han, “kalla mej nämndeman! De’ låter så fint.“

Och Britta titulerade honom nämndeman väl hundrade gånger, och natten förflöt i bacchanalisk yra. Det höga nämndemansparet tänkte inte ens på att gå och lägga sig. Det firade gladt och lustigt sitt första intåg genom ärans port.

* * *

Dagen derefter, när Lasses och Brittas jubelrus något lagt sig, inträdde grannen hos det högt förnäma paret.

“Hvarför var du inte me' på nämndemansvalet i går, Lasse?” frågade grannen.

Lasse spetsade öronen. Hvarför titulerade han inte nämndeman? Han var afundsjuk, det syntes tydligt. Och Lasse svarade med ett brummande:

“Ja' hade inte tid.”

“Då kan ja' tala om“, sade grannen, “att Karl Larsson i Bondery blef nämndeman.”

Lasse for upp från stolen.

“Den satans Bengt Andersson!” skrek han.

“Han har grundligt lurat mej.”

Äfven Britta svor. Det låter besynnerligt, när qvinnor svärja. Men hon var nödsakad att lätta sitt beklämda hjerta, och detta lättande skedde genom svärjande.

Stuten.

Det var en afton i Maj 1894. Solen kastade sina sista strålar öfver Bondery och nejden der omkring.

Bossen kom hem från vårarbetet. Man kallade honom Bossen, hvarför vet jag ej; men på landet har hvarje person sitt öknamn.

Bossens barn kommo i detsamma hem med korna.

“Stuten va’ inte me’!” skreko alla i korus.

“Jaså“, brummade Bossen och antog ett likgiltigt utseende.

Nu kom hans käring ut. När hon fann, att stuten inte var med hem, tog hon på sig en morsk min och körde sin gubbe till skogs för att söka rätt på den förlorade.

Nödder hund åt skogen biter inte många djur, säger ordspråket. Och Bossen var inte den, som i sina gerningar jätvade gamla ordspråk. Han gick endast ett litet stycke bort i hagen, hvar-est han satte sig på en sten för att fundera.

“Stuten lefver nog“, tänkte han. “De’ är inte kallt om nätterna: han fryser ej ihjel, och i morgon hitta vi honom nog. För resten är det natt nu och omöjligt att finna honom.“

I detsamma flög en skriande korp öfver Bossen.

“Hm, de' ser ut, som om stuten vore dö,”
tänkte han; men i alla fall går ja' hem nu. Ja'
ger attan i stuten. Ja' är så trött“, fortsatte han
sin tankegång.

Ugglan skrek, när han gick hem, och detta
tycktes Bossen vara ett dåligt förebud: och deri
hade han obestriddigen rätt. Han fick nemligen
stryk af sin käring, när han kom hem utan stuten.

* *

Dagen derefter, i morgongryningen, steg
Bossen sakta upp för att inte väcka sin sofvande
arga hälft. Han klädde sig skyndsamt och gick
ner till hagen för att söka rätt på stuten.

Det var en vacker morgon. Göken gol, korpen
kraxade, och de ötriga foglarne sjöngo.

“Den förbannade korpen, som inte kan hålla
käft!” svor Bossen för sig sjelt. “Han har nog
något i kikaren, och en aning säger mej, att
stuten är dö!”

Bossen gick räta vägen till ett kärr, och
redan på afstånd såg han stutens hufvud öfver
gungflyn. Han fann snart, att stuten var stel
och kall. Djuret hade förmodligen frusit ihjel i
det kalla vattnet.

Bossen slog djuret med sin kyrkkäpp emellan
hornen och röt:

“Din satans stutafan!”

Käppen afbröts, och det retade Bossen ännu
mera.

“Nu har ja' de' på köpet,” röt han vildt.
“Och nu får ja' ett helsikes arbete me' att dra'

stuten ur kärret och köra hem honom. Korpen ska' inte ha en köttbit, de' försäkrar ja'."

När Bossen gick hem, öfverfölls han af samvetsqual.

"Ja' är en stackare" tänkte han. "En dö' stut vågar ja' slå, men min egen käring vågar ja' inte tukta. I da' ska' ja' dock lära henne att stoppa pipan i säck."

När Bossen kommit hem, sade han att han funnit stuten.

"Dö', förstås?" inföll käringen.

"Ja, dö'!" eftersade Bossen med eftertryck och slog handen i bordet.

"Fan så morsk du är!" skrek käringen och slungade en kaffekopp i skallen på sin man.

Bossen kröp förstås till bönboken, som han brukade göra. Han vågade inte stå emot denna fruktansvärda Hekate.

En timme senare befann sig hela familjen vid kärret. Efter ett par timmars ansträngande arbete lyckades man draga upp stuten och lägga honom på vagnen.

De anbragte granris på stutens hufvud för att inte grannen skulle få syn på honom. Det kunde ju hända, att grannen spruckit af skadeglädje vid denna oförmodade syn.

De mötte snart grannen, som fick syn på stutens svans, hvilken släpade på vägen.

"Har du satt till ett kräk?" frågade grannen Bossen och grinade,

"De' rör dej inte ett dugg", svarade denne förargad.

"De' är ingen olycka för mej", sade grannen

sakta, "ty ja' är i brist på sofvel. Om ja' hade en bit af den der, skulle ja' prisa mej lycklig."

"Du ska' så attan heller," röt Bossen, och så skildes de åt.

* * *

Månen är en lycklig drabant. Han blir vittne till många frispektakel, och roligt har han förvisso, eljest kunde han inte le såsom han gör.

Den natt, hvarom här talas, fick han se någonting märkvärdigt, ty han log med hela anletet.

Bossen, hans hustru och hans fem barn kommo smygande, med hvar sitt stycke kött på ryggen, mot grannens brunn.

Framkomna till brunnen, nedkastade de deri det myckna soffet. Derefter voro de inte sena att smyga sig derifrån. De hade gjort en god gerning, tyckte de. Och *i then natten* blefvo Bossen och hans hustru de bästa vänner i verlden. Sedan dess har han inte fått stryk en enda gång.

"Den sabla grannen ska' få dricka sofvelvatten i all sin tid," jublade Bossen i det han somnade.

* * *

Söndagen derpå träffade Bossen sin granne vid kyrkan.

Tack för de' rara sulet!" sade denne och skakade hand med Bossen. "Ja' fiskade upp de' ur brunnen, och det var riktigt välkommet, ska' ja' säga, ty de' var fett och godt."

Bossen var inte i stånd att se den andre i

ögonen. Han tyckte, att hans näsa blef lång, så lång att hon skrapade mot kyrkväggen. Att man har ryggen bakom, hur man vänder sig, det förstod han nu.

Hans granne tryckte ännu en gång hans hand och sade:

“Tack för de' rara sulet!”

En rolig begrafning.

:: Ur vägen, ur vägen,
för gamle Schmidts bår! ::
Här ligger hjälten bland de stumma.
Sorgpukor tumma! Mumla och brumma!
:: Kling, klang, kling, klang,
Hej, klinga och gutår! ::

C. M. Bellman.

Undantagsmannen Ola Persson låg på sitt yttersta. Presten hade varit hos honom dagen förut och med andens skarpa sax afklippt den öfverflödiga samvetsull, som lindat sig kring Perssons hjerta.

Folket sade sins emellan, att Persson hade vackra saker att bekänna, om han ville draga fram med allt, som han bar inom sig.

De sista ord, Persson yttrade, voro dessa:
"Nu går de' bra för bonnen."

Och så besteg han Karons färja och blef bogserad öfver glömskans flod, som rinner mellan tiden och evigheten.

Den, som var glad öfver Perssons död, var bonden, som gifvit honom undantag.

Man kallade bonden Hejman, ty han var en glad rummelkurre, som drack bränvin som en brikollist.

När Hejman sporde, att Ola Persson låg död och kall, tog han sig ett halt dussin supar och dansade rundt ett slag på golfvet.

Hejman hade all anledning att glädjas. Nu var han qvitt den snålgubben, hvarför han nu kunde lefva ett bekymmerfriare lif.

Hejman svor på, att han skulle göra en dun-drande begrafning, ty äfven det måste han kosta på gubban, som han uttryckte sig. Men sedan var han honom qvitt för evigt, eller Ola kanske vore oförskämd nog att äfven begära undantag från andra sidan grafven. Ja, den gubben vore nog i stånd till det, men han skulle ingenting erhålla, det svor Hejman heligt på.

Hejman beslöt att forska efter, om den döde hade några sparade slantar i sina gömmor. Hit-tade han något, behöfde han det så väl till be-grafningsomkostnader, ty likkista kostar pengar och likaså bränvin.

Hejman inträdde i kammaren, der den döde låg. Hejman tyckte, att undantagsgubbens anletsdrag voro hånleende: likväl började han söka efter pengar. Han ville ogerna oroa den döde, men när han ingenting fann i hela huset, beslöt han att undersöka sängen, hvori den döde låg.

Han lade varsamt den döda kroppen på golfvet. Sedan uppsprättade han madrassen med en knif.

“Hurrah!“ skrek Hejman, när han, Efter en stunds letande, framdrog en säck slantar.

“Om de' vore silfver, vore ja' nu mägta rik; men de' är dock så mycket, som tarfvas för be-grafningen“, tänkte Hejman och såg på den dö-ende med strålände ögon.

*

*

*

Åttingsbonden Hejman i Siggamåla hade allt färdigt till begrafningen åtta dagar derefter.

Gäster voro bjudna från när och fjerran, och de kommo alla. De visste, att de skulle få ett dråpligt kalas, ty de kände Hejman sedan gammalt.

Jordfästningen skulle naturligtvis föregå på en fredag, efter stort föredöme. Presten, som var ditbjuden, skulle hålla liktalet.

Gästerna skulle samlas klockan åtta i sorgehuset. Alla kommo punktligt, och när klockan slog nio voro de betydligt påstrukna.

Hejman reste sig från bordet för att dricka en skål för den döde. Han höjde glaset och sjöng:

“Ola Persson förr i tiden
kunde dricka brännevin.
Nu har han utkämpat striden,
gått till himlen eller gått till hin.
Kanske mår han illa?
Kanske mår han bra?
Ej vi lipa illa,
ty han stygger va!”

Presten trampade takten med stöfvelklacken, ty han hade druckit, så att han hade kommit i animerad sinnesstämning. När Hejman slutat, reste presten sig och quad:

“Undantagsfa'er
nedsänkes i mull.
Hejman är gla'er
och smitande full.
∴ Tjo, Hejman, tjo Hejman,
du lycklige ost!∴“

Ingen kan påstå, att det gick tyst och stilla till på Ola Perssons begrafning. Man förde ett

afgrundsväsen med flaskor och glas, och gumorna himlade sig och lipade. De tyckte, att presten åtminstone kunnat hålla sig nykter. Hejman sjelf tyckte till slut, att det gick för långt, och han sade rent ut, att det var tid att begifva sig till kyrkan.

Begravningsfolket bröt upp. Kistan sattes på den främsta vagnen. Presten glömde att hålla liktalet, och ingen påyrkade något sådant heller.

Det långa liktåget satte sig i rörelse. Man körde fort, oaktadt vägen var stenig. Och gumorna blygdes öfver att sitta bredvid sina gubbar, ty desse voro muntre och trallade, visserligen sakta i början, men oväsendet tilltog, när man nalkades kyrkan.

Hejman skralade dock värst, ty han hade den största anledningen att vara glad: och målföre hade han, det kunde alla intyga.

Man kom dock lyckligt och väl till kyrkbyn, om man undantager några smärre olycksfall. Två vagnar stjelpte nemligen, och deras passagerare fingo förhinder.

Sent omsider blef Ola Perssons stoft öfverantvardadt åt jorden, och presten skulle jordfästa detsamma. Han var dock, till följd af det ymniga drickandet, svag i benen, och detta blef hans olycka. När han skulle kasta jord på liket, föll han hufvudstupa ner i grafven, och hans hufvudskalle slog hårdt mot kistlocket. Troende att någon knuffat honom i ryggen, talade han ren svenska nerifrån grafven:

“Vill ni slåss, bonddjeflar?” ropade han.

Hejman kom nu framspringande och skrek:

“Upp me prestasjälen! Han väcker annars upp gubbafanen!”

Den helige drogs upp i sina svarta pantalonger, och man lade honom vid kyrkväggen, der han fick sofva ruset af sig.

På eftermiddagen skulle det präktiga kalaset gå af stapeln. Men det blef instäldt.

På hemvägen blef nemligen Hejmans häst försatt i sken, hvarvid vagnen stjelpte. I fallet slog sig Hejman så illa, att han låg sjuk i ett halft år. Man påstod, att Ola Perssons vålnad skrämt hästen i sken.

Hejman, det synliga upphofvet till denna löjliga begrafning, fick sitt straff. Men Spiritus (spritens ande), som stod bakom Hejman, går sin jemna gång och orsakar både komedier och tragedier.

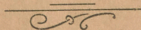
Presten blef afsatt. Detta vållade de glade själarne i socknen många sömnlösa nätter. En så lifvad prest hade de aldrig till förene haft, och aldrig skulle de hädanefter få, derom voro de förvissade.

När Hejman blifvit frisk, reste han på Ola Perssons graf en grafvård med följande inskrift:

Här hvilar
stoftet af den ende man, som haft en rolig begrafning:

Undantagsmannen
OLA PERSSON,
född den 4 Maj 1813,
död den 15 Maj 1875.

Djupt sörjd och saknad af mig och andra.

På undertecknads förlag ha förut utkommit:

Nykterhetsparnassen.

Nykterhetsdikter, samlade och utgifna af

GUSTAF FOLKMAN.

Pris 25 öre (32 oktavsidor).

Vi måste ha ♦ ♦ ♦ ♦ allmän rösträtt.

Tio föredrag och uppsatser af

AXEL SVENSON.

Pris 25 öre (64 oktavsidor).

Denna broschyr, som är den bäste agitatorn i rösträtts- och riksdagsvalrörelserna, är säkerligen det kraftigaste inlägg i rösträttsfrågan, som ännu förekommit.

Lecocqs lärjunge.

Kriminalroman i två delar, fritt bearbetad från originalspråket af **Olof Roth.**

Pris 5 kr. (960 oktavsidor).

Romanen kan äfven erhållas i 60 häften till 10 öre häftet eller i 20 häften till 25 öre häftet.

Helsingborg i December 1899.

J. Gummesson.

Expedition: Södergatan 17.

Floden kommer

John Deere

Men höll back

ANDERS HJELTE

Höjningsåret

Aktörernas besättning

Star på Aktörernas Klubb

Socialismens Ömörken

Gjenn Fjerner

Från **J. Gummesson, Helsingborg**
requireras följande böcker:

—> **Floden kommer** <—

Af *Joh. Lindholm*. Pris 30 öre.

Hvita Blad.

Nykterhetspoemer af *Gustaf Lyckow*.
Pris 50 öre.

 Med Rött Bläck

Nyktra, humoristiska deklamationsbitar
af *Gustavus*. Pris 50 öre.

ANDERS HJELTE.

Nykterhetsberättelse af *St.* Pris 15 öre.

Kommunaltyranner.

Af *Sall. Crisp. Novissimus*. Pris 50 öre.

Krögarens Klagosång och

  Svar på Krögarens Klagosång.

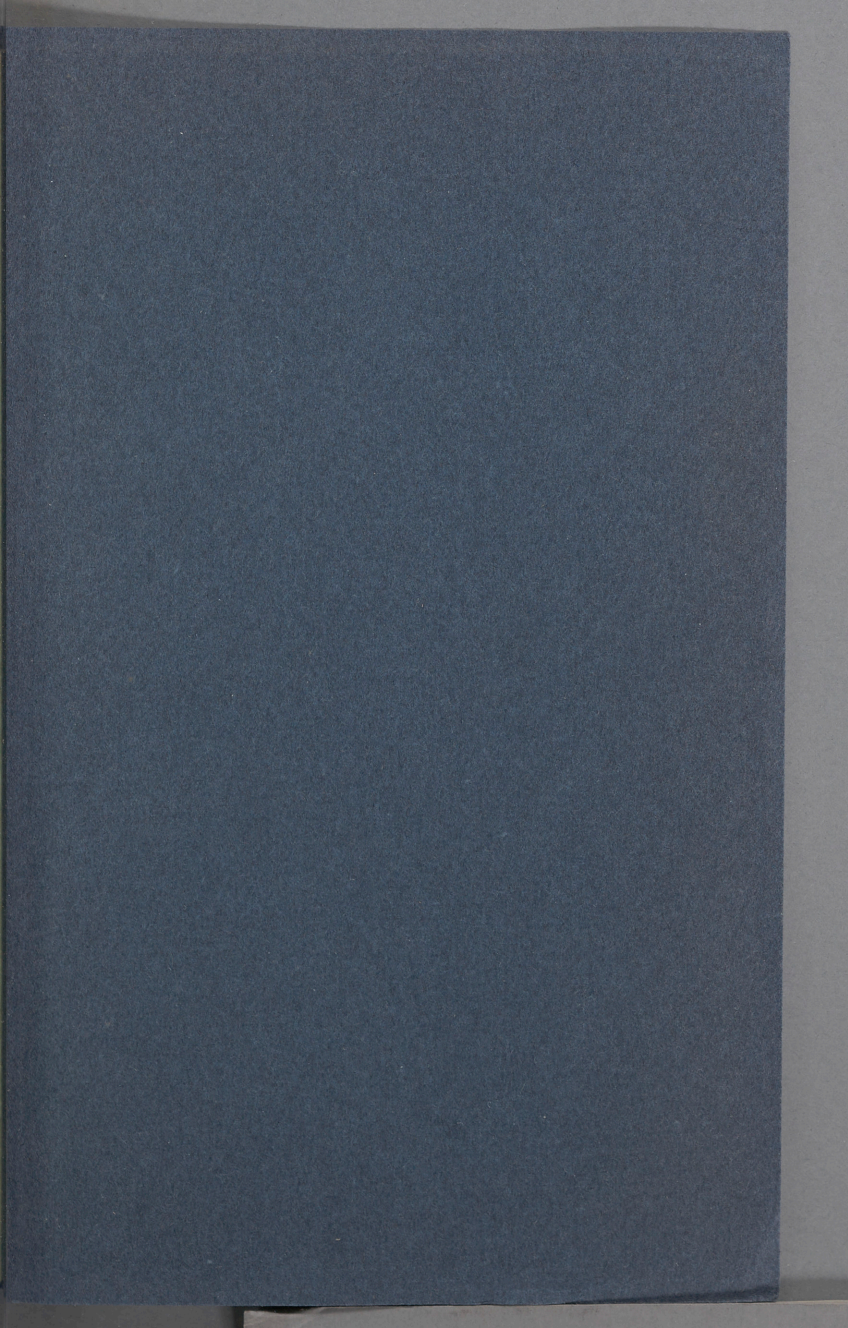
Två Nykterhetspoemer af *John*.
Pris 10 öre.

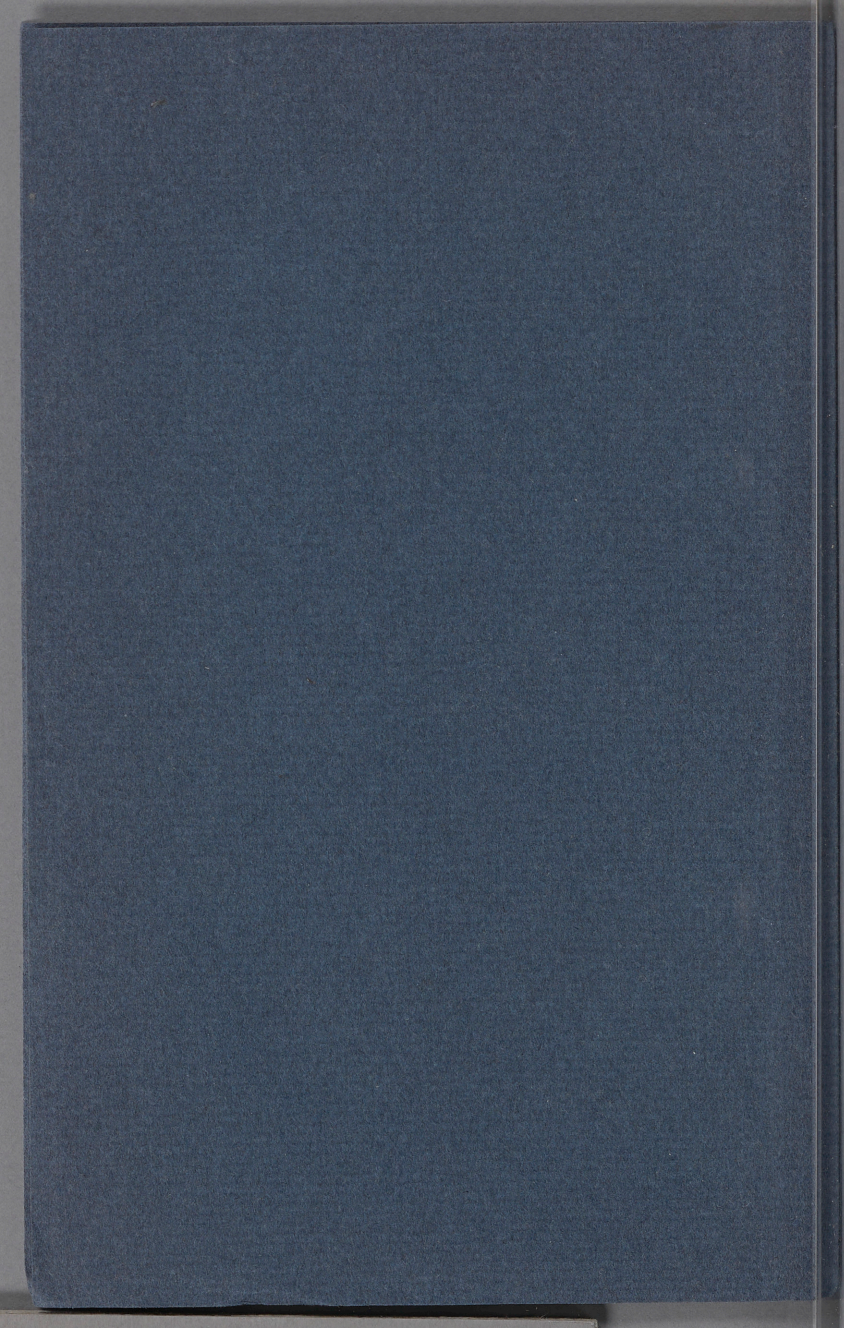
Socialismens Omöjlighet.

Af *Anton Nyström*. Pris 25 öre.

Genom Fönstren.

Af *Axel Ericson*. Pris 25 öre.

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

